

## กระทู้ถามที่ ๑๑๕๓ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง โครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ โดยมีความมุ่งหวังสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง เพื่อเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับผู้เรียนในพื้นที่โดยดำเนินการสำคัญ คือ ๑) สนับสนุนให้มีความพร้อมเชิงกายภาพ โครงสร้างพื้นฐาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สื่อที่พร้อมใช้เพียงพอ ทันสมัยเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ๒) จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ ๓) สร้างเครือข่ายการศึกษาในพื้นที่ มีครูผู้สอนเพียงพอและตรงตามวิชาเอกจนโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้รองรับนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีความประสงค์ในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และเป็นไปตามความสมัครใจและความพร้อมของโรงเรียนตามแผนการเรียนรวมโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียน ๑ - ๖๐ คน ภายในรัศมีไม่เกิน ๕ กิโลเมตร จำนวน ๑,๑๓๖ โรงเรียน เป็นนักเรียนจำนวน ๔๓,๙๗๕ คน

จากความมุ่งหวังและผลการดำเนินการ ในปีแรก ดังกล่าวนี จะเห็นว่า ในขณะที่กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งงบประมาณในสัดส่วนจำนวนมาก แต่ได้ดูแลและเกิดผลกับโรงเรียนนักเรียน และครู ที่มีสัดส่วนน้อยมากเพียงประมาณต่ำกว่าร้อยละ ๕ ของนักเรียนทั้งหมดในโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนที่ร่วมโครงการ ต่ำกว่าร้อยละ ๔ ของโรงเรียนที่มีทั้งหมด และครูเพียงน้อยนิดที่ได้รับการพัฒนาในขณะที่มีนักเรียนที่มาเรียนรวมเพียงทั้งวันเพียง ๑,๗๐๒ คน ใน ๙๒ โรงเรียน และระดับมัธยมศึกษาเรียนรวมทุกชั้นทุกวันเพียง ๕ คนใน ๑ โรงเรียน และขณะเดียวกันนี้มีนักเรียนกว่า ๖ ล้านคน โรงเรียนมากกว่า ๒๙,๐๐๐ โรงเรียน เป็นส่วนใหญ่เกือบทั้งหมด ตั้งอยู่นอกอำเภอ อยู่ในเขตชนบทยากจนพื้นที่ยากลำบาก ยังคงเป็นกลุ่มที่ด้อยโอกาส ขาดแคลนขาดสนขาดทั้งผู้บริหาร ครูและบุคลากร อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ชำรุดทรุดโทรม แต่กระทรวงศึกษาธิการ กลับทุ่มเพิ่มงบประมาณให้โรงเรียนในระดับอำเภอที่มีความพร้อม มีโอกาสที่ดีกว่า มีนักเรียนมากและงบประมาณที่มีมากอยู่แล้วก่อนการดำเนินการโครงการนี้แทบทั้งนั้น จึงเห็นว่าโครงการนี้อาจเป็นการเพิ่มความเหลื่อมล้ำ ลักลั่น เกาไม่ถูกที่คัน และเห็นว่ากระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการเช่นนี้ในระดับตำบลหรือชุมชนหลายตำบลหากมีจำนวนผู้เรียน

ไม่มากนัก ด้วยความไม่ชัดเจนและไม่มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่รายละเอียดเท่าที่ควรทำให้เกิดข้อสงสัยหลายประการ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดตั้งงบประมาณสำหรับโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ ในสัดส่วนเท่าใด เมื่อเทียบกับงบประมาณที่จัดสรรให้แก่โรงเรียนอื่น ๆ เป็นเท่าใด มีรายละเอียดการจัดตั้งงบประมาณในรายการต่าง ๆ เป็นอย่างไร และมีระยะเวลาการดำเนินการเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

๒. ในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป กระทรวงศึกษาธิการ จะมีแนวทางดำเนินการให้ต่อเนื่องอย่างไร ทั้งนี้ เป็นไปได้หรือไม่ที่จะปรับรูปแบบโครงการเป็นการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในระดับตำบลหรือชุมชน (โดยไม่ยึดติดกับรูปแบบโครงการเดิมที่ขาดความต่อเนื่อง) ในลักษณะเดียวกับโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ หากเป็นไปได้จะสามารถเริ่มดำเนินการได้ในปีงบประมาณใด และให้แล้วเสร็จภายใน ๕ ปี ได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง  
รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ  
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน  
แบบบัญชีรายชื่อ

## คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๑๕๓ ร.

ของ รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน แบบบัญชีรายชื่อ  
เรื่อง โครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ

ข้าพเจ้า พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอตอบกระทู้ถาม  
เรื่อง โครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ ของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดังนี้

### คำถามข้อที่ ๑

กระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดตั้งงบประมาณสำหรับโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ  
ในสัดส่วนเท่าใด เมื่อเทียบกับงบประมาณที่จัดสรรให้แก่โรงเรียนอื่น ๆ เป็นเท่าใด มีรายละเอียด  
การจัดตั้งงบประมาณในรายการต่าง ๆ เป็นอย่างไร และมีระยะเวลาการดำเนินการเท่าใด ขอทราบ  
รายละเอียด

### คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบาย “เรียนดี  
มีความสุข” ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์ ภายใต้หลักการ “การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ  
และการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต” ใช้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” มุ่งสร้าง  
“การศึกษาเท่าเทียม” ผ่านเครือข่ายการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และต่อยอดการพัฒนา  
คุณภาพการศึกษาทุกระดับให้ทันสมัย ได้มาตรฐานสากลอย่างเร่งด่วนและรวดเร็ว ภายใต้แนวคิด  
“ปฏิวัติการศึกษา แก้ปัญหาประเทศ” โดยได้มีแนวทางในการลดภาระนักเรียนและผู้ปกครองด้วย  
การสนับสนุนให้มี ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ เพื่อให้โรงเรียนมีความพร้อมเชิงกายภาพ  
มีโครงสร้างพื้นฐาน ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ สื่อที่พร้อมใช้ เพียงพอ ทันสมัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มีโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ  
โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อสร้างเสริมศักยภาพผู้บริหาร ครู  
และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมในทุกด้าน รวมถึงมีการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ  
อย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนา  
การศึกษา

โดยในการจัดตั้งงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมิได้กำหนด  
อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนในโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพกับโรงเรียนทั่วไป  
แต่ดำเนินการตามขั้นตอนการจัดตั้งงบประมาณ โดยคำนึงถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ และการดำเนินงาน  
โครงการ ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ ดังนี้

๑. งบบุคลากร ในการสนับสนุนอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา การจ้างครู  
ภาษาอังกฤษและภาษาจีน เพื่อยกระดับคุณภาพด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ และมีการอบรม  
พัฒนาครูในโรงเรียนต้นแบบ

๒. งบดำเนินงาน สำหรับกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การสนับสนุนค่าพาหนะสำหรับโรงเรียนที่มีความประสงค์มาเรียนร่วมกับโรงเรียนคุณภาพ การพัฒนาหลักสูตรเฉพาะพื้นที่ และการมีส่วนร่วมของชุมชน

๓. งบลงทุน สำหรับการปรับปรุงอาคารเรียน อาคารประกอบ และการจัดซื้อครุภัณฑ์ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ความปลอดภัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงระบบสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

อย่างไรก็ดี โรงเรียนในโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพจะได้รับการจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการ (Integrated Budgeting) ที่ครอบคลุมองค์ประกอบ ๕ ด้าน คือ

- (๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุน
- (๒) ด้านผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
- (๓) ด้านการบริหารจัดการ
- (๔) ด้านการจัดการเรียนรู้
- (๕) ด้านผู้เรียน

สำหรับระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป โดยกำหนดเป้าหมายให้ทุกอำเภอมียุทธศาสตร์โรงเรียนคุณภาพอย่างน้อย ๑ แห่ง

### คำถามข้อที่ ๒

ในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป กระทรวงศึกษาธิการ จะมีแนวทางดำเนินการให้ต่อเนื้ออย่างไร ทั้งนี้ เป็นไปได้หรือไม่ที่จะปรับรูปแบบโครงการเป็นการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในระดับตำบลหรือชุมชน (โดยไม่ยึดติดกับรูปแบบโครงการเดิมที่ขาดความต่อเนื่อง) ในลักษณะเดียวกับโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ หากเป็นไปได้จะสามารถเริ่มดำเนินการได้ในปีงบประมาณใด และให้แล้วเสร็จภายใน ๕ ปี ได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

### คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีแนวทางในการขับเคลื่อนโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ โดยการยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ตอบโจทย์ชุมชนในพื้นที่ ลดภาระผู้ปกครองในการเดินทางของนักเรียน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน หน่วยงานสนับสนุน และภาคเอกชน รวมถึงการใช้ทรัพยากรในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการปรับโครงการเป็นรูปแบบโรงเรียนคุณภาพระดับตำบลหรือชุมชน โดยยึดหลัก “ไม่จำกัดที่โครงสร้างเดิม” อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยการส่งเสริม สนับสนุนและการใช้แนวทางการบูรณาการร่วมกันของหลายฝ่าย ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ เพื่อให้โรงเรียนต้นแบบสามารถพัฒนาและยกระดับคุณภาพได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งต้องมีการศึกษารูปแบบและปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ เพิ่มเติมต่อไป